

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. V.**, bývajúcemu v S.S., podnikajúcemu po obchodným menom J.V.J., IČO: X., proti žalovanému **D. M.**, bývajúcemu v S., zastúpenému JUDr. M. V., advokátom so sídlom v Č., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 6 C 220/2004, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 22. februára 2011 sp. zn. 5 Co 37/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa v konaní domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť mu škodu vo výške 3 426,28 € (103 202 Sk) s príslušenstvom, ktorú mu žalovaný spôsobil tým, že riadil jeho osobné motorové vozidlo zn. P., ev.č. C., pričom svojím zavinením s vozidlom havaroval a spôsobil mu na vozidle škodu.

Okresný súd Čadca rozsudkom z 9. novembra 2010 č.k. 9 C 220/2004-407 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 2 812,20 € s 13 % úrokom z omeškania od 1. mája 2003 do zaplatenia, a vo zvyšku žalobu zamietol. Ďalej žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi 5 034,51 € trov konania a zaplatiť na účet súdu prvého stupňa 252,44 € trov preddavkovaných štátom. V odôvodnení uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dňa 17. októbra 2002 na ceste č. II/487 v obci S. jazdil žalovaný na motorovom vozidle zn. P., ev.č. C., patriacom žalobcovi, a s týmto vozidlom v dôsledku nezávládnutia riadenia havaroval. Preto mal za to, že zodpovednosť žalovaného za škodu na uvedenom vozidle spôsobenej pri ním zavinennej havárii, je daná (§ 420 ods. 1 Občianskeho

zákonníka). Pri určení výšky škody (§ 443 Občianskeho zákonníka) vychádzal z posudkov vypracovaných v konaní znalcami Ing. T. a Ing. K., podľa ktorých bola škoda stanovená sumou 8 753,90 €. Nakoľko žalobca prijal poistné plnenie 5 709,35 € a kúpnu zmluvou bolo preukázané, že žalobca odpredal zvyšky vozidla za 232,35 €, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi takto vzniknutý rozdiel vo výške 2 812,20 €, a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. a výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť štátom preddavkované trovy odôvodnil § 148 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline rozsudkom z 22. februára 2011 sp. zn. 5 Co 37/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil; vo výroku, ktorým bol žalovaný zaviazaný nahradiť žalobcovi 5 034,51 € trov konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konania; žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Zhodne s prvostupňovým súdom dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej je vecne správny, v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu, a preto v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukázal na jeho správnosť. Pokiaľ ide o výrok o náhrade trov konania medzi účastníkmi, v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil z dôvodu, že sa nestotožnil s aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p. súdom prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania. Keďže žalobca bol v konaní úspešný len čiastočne, mal súd prvého stupňa o trovách konania rozhodovať podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko ani jeden z účastníkov nebol v odvolacom konaní úspešný.

Proti všetkým výrokom rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, v ktorom uviedol, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, preto je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku nereagoval na jeho podstatné odvolacie námietky (napr. na námietku premlčania) a od uvedenej povinnosti ho nemôže oslobodiť ani postup podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ktoré ustanovenie nemožno aplikovať čisto formálne. Žalovaný ďalej v dovolaní uviedol, že dovolanie podáva aj z dovolacích dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho ako i prvostupňového súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolací súd považuje za potrebné úvodom zdôrazniť, že dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, aj to však nie v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania výslovne pripúšťa zákon. Dovolanie je procesný prostriedok, ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby (iba) v prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu prípadných väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd ale nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie žalovaného je v celom rozsahu neprípustné.

I. V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Nakoľko v danej veci dovolanie smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

II. Dovolateľ v prejednávanej veci napadol dovolaním aj výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa v časti o trovách prvostupňového konania zrušený a vec v rozsahu zrušenia vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Jeho dovolanie smeruje v tejto časti proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa a vec bola vrátená na ďalšie konanie, nie je v týchto ustanoveniach uvedené. Prípustnosť dovolania žalovaného proti napadnutému vyššie uvedenému výroku rozsudku odvolacieho súdu preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

III. Dovolateľ v prejednávanej veci napadol dovolaním aj výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách odvolacieho konania. Aj v tomto prípade jeho dovolanie smeruje v tejto časti proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.).

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom,

tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Keďže žalovaný v prejednávanej veci napadol dovolaním výrok o trovách odvolacieho konania, ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ale v takomto prípade vylučuje prípustnosť dovolania.

IV. Proti výrokom rozsudku odvolacieho súdu uvedeným pod bodmi I., II. a III. by dovolanie žalovaného v dôsledku vyššie uvedeného mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či odvolací súd svojím postupom (ne)odňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanému realizáciu jeho procesných práv.

Dovolaateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí (ale) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08). Vzhľadom na námietky dovolateľa bolo potrebné v dovolacom konaní vyriešiť otázku, či (prípadné) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. alebo či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Ústava Slovenskej republiky neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam – vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. „Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci“ považuje ale – na rozdiel od procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. – (len) za relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), pričom však vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú.

Na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov vyplývajúcich z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07). Na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, v zmysle ktorého „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a dovolací súd ani v danom prípade nemá dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva aj z rozhodnutí iných senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 4 M Cdo 310/2009 a 5 Cdo 290/2009). Preto sama skutočnosť, že v konaní prípadne došlo k procesnej vade tejto povahy (nepreskúmateľnosť rozhodnutia), nemôže v danom prípade založiť prípustnosť dovolania žalovaného, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Obsah dovolania svedčí o názore dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor,

že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p.

Podľa názoru dovolateľa došlo v konaní aj k tzv. inej procesnej vade konania (než uvedenej v § 237 O.s.p.) majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorú však bližšie nekonkretizoval. V rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je vada tejto procesnej povahy považovaná za relevantný dovolací dôvod, ktorý ale môže byť úspešne uplatnený len v procesne prípustnom dovolaní (sama táto vada prípustnosť dovolania nezakladá).

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.), pričom sa nezaoberal vecnou správnosťou dovolaním napadnutého rozhodnutia.

V dovolacom konaní nebol žalovaný úspešný; právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobcovi (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na priznanie náhrady týchto trov (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2011

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková